

DET ENKLE ER OFTE DET BESTE!

Vurdering for læring – praktiske eksempler

av Hanne-Live Wilhelmsen og Lena Berg

HVA VIL VI LÆRERE HA PÅ KURS?

- **NOE SOM LIKNER DET VI ALLEREDE GJØR**
- **NOE SOM LIKNER DET VI HAR GJORT TIDLIGERE OG GLEMT**
- **ENKLE «OPPSKRIFTER»**
- **PRAKTISK TILNÆRMING**
- **TYDELIGE EKSEMPLER**

DETTE SKAL JEG FOKUSERE PÅ I DAG:

- **HVA ER VURDERING FOR LÆRING?**
 - **I andrespråksopplæringen av voksne**
- **VURDERING I ALLE FERDIGHETER**
Muntlig – Skriftlig – Lytting – Lesing
- **ENKLE MÅTER Å VURDERE PÅ**
- **EKSEMPLER FRA KLASSEROMMET**
- **ERFARINGSDELING UNDERVEIS**

Tenk og del!

**Hva tenker du på når
du hører «Vurdering for
læring»?**

DET ENKLE ER OFTE DET BESTE!

VFL på I23:

- **Læringsstrategier**
 - **Elevmedvirkning**
 - **Tilbakemeldinger**
- for at elevene skal nå målene mer effektivt.**

PRINSIPPER FOR VFL:

- 1. Elevene forstår hva de skal lære.**
- 2. Elevene kjenner kriteriene for å nå målet.**
- 3. Elevene får veiledende tilbakemeldinger om hva som er bra og hva som kan bli bedre.**
- 4. Elevene involveres i vurdering av seg selv og andre.**

[Link til utdanningsdirektoratet.](#)

Å UTVIKLE ET METASPRÅK:

Vurderingsspråket vi bruker i klasserommet bør være en integrert del av undervisningen og de språklige ferdighetene læreplanen har som mål.

Vurderingsspråket bør ikke være et språk på siden, men føles hensiktsmessig for elevene på det språklige nivået de er på.

Våre erfaringer

- **Utfordringer**
- **Norskprøvene**
- **Enda et nytt skjema?**
- **Være i forkant**

Vurderingsarbeid på Oslo VO Helsefyr

- **Kursing**
- **Ressursgruppe**
- **Team / par**
- **«Fyrtårn» for VOX**
- **Flere sensorer for Norsk språktest**
- **Alle vurderer tentamener før oppmelding**
- **En del av strategisk plan**
- **Vilje til å bruke tid/ressurser**
- **Vilje til å prøve ut nytt**
- **Delekultur**
- **Felles holdning til hva som kjennetegner god undervisningspraksis?**

HVORDAN PRESENTERE MÅL?

- **A1 til B1 nivå som lesetekster**
- **Ukeplanen (hvordan skal den være?)**
- **«Jeg-kan» fungerer det som kartlegging?**
- **Mål for økten, dagen, uka, perioden**
- **Presentere målene etter økten**
- **Gjøre målene synlige og viktige!**

Tenk og del!

1. Lager dere ukeplaner? Hvordan ser den ut? Hva inneholder den?

2. Hvordan presenterer du mål for timen/økten?

3. Hva gjør du hvis en eller to elever ikke når målet? Hvordan følger du opp?

KRITERIER

- **Forme kriterier i forkant eller sammen med elevene?**
- **Kriterier som støtte og huskeliste**
- **Fra to/tre kriterier til f. eks kriteriene for skriftlig produksjon på A2-nivå.**
- **Øve elevene i å vurdere etter kriterier.**

MUNTLLIG

- Samtalekort (A2 og BI)

- «Smultring»

- Loop

- Hyppig muntlige presentasjoner
- Presentasjon av nyhet med tilbakemelding
 - (Aviskortet – Avis i skolen, Oppland)
- Autentiske situasjoner
- Kartlegging av muntlig gjennom elevsamtale
- «Hot seat»
- Muntlig vurdering av dagen
 - Feedback til læreren og bevisstgjøring for eleven

Strategier for å bestå muntlig

- **To og to foran klassen – vurderingskriteriene til A2/B1**
- **Samarbeid på tvers av klasser**
- **Samtalestrategier**

**SPILL FOR
MUNT
LIG
ØVING**

Å stille «gode» spørsmål

- Læreren stiller spørsmål som skaper forståelse, refleksjon og muntlig aktivitet
- Samtalepartner
- Hvem skal svare?
- Betenkningstid

Tenk og del!

**Hvordan stiller dere
spørsmål til klassen?**

**Har dere tips til
hverandre ?**

SKRIFTLIG

- Ut i fra kriterier
- Modelltekster/ mønstertekster
- Egenvurdering
- Vurdere andre i klassen
- Bruk av dokumentkamera
- Starte dagen med «4 oppgaver»
- Vurdering av undervisningen
 - Pluss /delta
 - Logg
- Sjekkliste
- Ordstillingsoppgave – konkretisering og aktivitet

Skriftlig arbeid ut i fra kriterier

Kriterier:

- **braker mange ord/uttrykk fra kapittel 12 riktig.**
(For eksempel: næringsveier, fiskerinæring/en fisker, oljevirkosmhet/en oljearbeider, industri, jordbruk, en bonde/bønder, skogbruk/skogsarbeider/tømmerhogst, turisme/turist, tjenesteytende yrker/service-yrker, produksjon/produserer, eksportnæring/eksporterer, import/importerer, forandringer/forandret, klima, miljø, arbeidsplasser, turistattraksjoner, natur, landskap, bygninger, opplevelser/å oppleve, starter for seg selv, satser på, lever av +++)
- **skriver flere riktige leddsetninger** (f.eks. med: fordi, hvis, da, selv om, at +++)
- **Bruker riktig form av substantivene**
ubestemt/bestemt – entall/flertall

«Rette» skriftlig produksjon

- Muntlig tilbakemelding/fremovermelding
- Ta inn teksten, dele ut igjen
- Elevene retter hverandres tekster
- Rette i grupper på tre
- «Skrivestafett»

-
- Hvordan få elevene aktive i denne prosessen?

Tenk og del!

Hvordan gir du
tilbakemeldinger på
skriftlig produksjon?

LYTTING

- Påstander (riktig/galt)
- Lytte ut lyder (I eller Y)
- Hvor mange prosent forstår du?
- Fokus på spørreordene
- Å lese for å lytte bedre
- Diktogloss
- Hvor mange spørsmål tror du at du kommer til å klare?

Lyttestrategier for å bestå prøven

- **Før lytting:**
 - Jobbe med spørreordene i klassen
 - Ordforråd (NB! Synonymer)
 - Sitte sammen og diskutere spørsmålene
 - Streke under spørreord (og nøkkelord)
 - Bruke tida godt – LES! (2/3 min)
 - Bruke eksempelprøver og øve sammen i klassen
- **Under lytting:**
 - Korte, presise svar

Tenk og del!

Du overtar en klasse som er mellom A1 og A2 nivå.

1. Hvordan vil du kartlegge lytteferdighetene?
2. Hvordan vil du jobbe for å styrke lytteferdighetene i denne klassen?
(Tenk vurdering!)

LESING

- Tankekart (før og etter)
- VØL-skjema
- «Møte på midten»
- Samarbeidslæring
- Gjenfortelle en tekst og vurdere hverandre
- Påstander – ja/nei
- Lage overskrifter på avsnitt
- Ensetningssammendrag
- Gjett hvor mange riktige
- Lesestafett
- Korlesing
- Veiledet lesing med lærer

Lesestrategier for å bestå norskprøvene

- Gå først til spørsmålene
- Scan teksten/let etter nøkkelord i teksten
- Pass deg for synonymer/antonymer
- Klokka!
- Lesestrategier – hva gjør du når du ikke forstår?
 - Samtale om dette med andre i klassen og med læreren
- Lesestrategier på veggen

Tenk og del!

**Hvordan gir dere
tilbakemeldinger på
elevenes leseferdigheter?**

**Hvordan kan elevene
vurdere egne
leseferdigheter?
Har dere noen tips til
hverandre?**

ORDINNLÆRING - Utvid ordforrådet!

- Klippe og kombinere
- Substantiv – riktig kjønn
- To og to finner hverandre
- Verbgruppene/Verbtider
- Kombinere ord og bilde
- Dagens ord
- Ordbank i klasserommet
- Ordbingo
- Hulltekster
- Ordtest
- Løpediktat
- Puslespill

BAKLENGS PLANLEGGING

1

- Kompetansemål

2

- Hvordan vurdere?

3

- Planlegge undervisningen
- Velge læremidler

OPPSUMMERING

- **DELE ERFARINGER / KURS / LITTERATUR**
- **TIDLIG FOKUS**
- **ELEVENE VET HVA SOM ER MÅLET / GODT NOK**
- **MODELLERE**
- **FINNE EFFEKTIVE VURDERINGSMÅTER**
- **AVDEKKE LÆRINGSBEHOV / KARTLEGGE**
- **SKAPE ELEVAKTIVITET**

Veiledende prinsipper for VFL

- Bruk tydelige mål
- Bruk kriterier som viser vei
- Still spørsmål som fremmer refleksjon
- Gi veiledende tilbakemeldinger
- Involver elevene i planlegging og vurdering
- Bruk elevene som læringsressurs
- Finn bevis på læring ved hjelp av flere vurderingsmetoder
- Bruk bevisene til å tilpasse undervisningen

TENK OG DEL!

**HVOR LANGT HAR
DERE KOMMET MED
VURDERINGSARBEID
PÅ DERES SKOLE?**

**HVA GJØR DERE BRA?
HVA KAN DERE JOBBE
MER MED?
HVA HAR DERE IKKE
BEGYNT Å JOBBE MED
ENNÅ?**

**HVA KAN LÆRERNE GJØRE?
HVA KAN LEDELSEN GJØRE?**

Takk for meg!

- Tilbakemeldinger tas i mot med takk 😊

[lena.berg@elverum.kommune.no](mailto:lana.berg@elverum.kommune.no)

Lykke til med jobben!

Hva er et kriterium?

- En huskeliste for hva som forventes.
- Hva må være med i oppgaven for at den skal være god nok?
- F.eks:
 - Alle setningene har stor bokstav og punktum
 - Verb nr 2

Diskuter:

Hva kreves for å være en god norsklærer?

- Må kunne norsk grammatikk
- Bør være over 50 år
- Må være kvinne
- Må kunne norsk rettskriving
- Må ha studert norsk på lærerskole eller på universitet
- Må være flink til å lese høyt
- Må være morsom
- Må være flink til å synge
- Må vite hva som kreves for å bestå norskprøvene
- Må kunne spille gitar
- Må like å gå på tur

Påstand: «Det er bedre å vokse opp på landet enn i byen.»

Jeg er enig fordi:

-
-
-

Jeg er uenig fordi:

-
-
-

Her er svaret – hva er spørsmålet?

Jeg drømmer om å begynne å studere.

Jeg drømmer om å bli flyver.

Jeg vil lære mer om bilmekking.

Jeg vil lære mer om restaurantbransjen.

Random Word Chooser

SMART
Technologies
1.0

Hina

Ravinder

Elsa

Ahmed

Mamond

Jakob

Fakhira

Abdi

Ardita

Fatima

Alisa

Maryam

Ghirmatsen

Estabraq

Raha

Sara

Roman

Mayuran

Seelan

Samuel

Sumaira

Kiriza

Kajenthini

Esther

Gulsher

Wanderson

Salih

Yasotha

Anisa

☐ No repeat

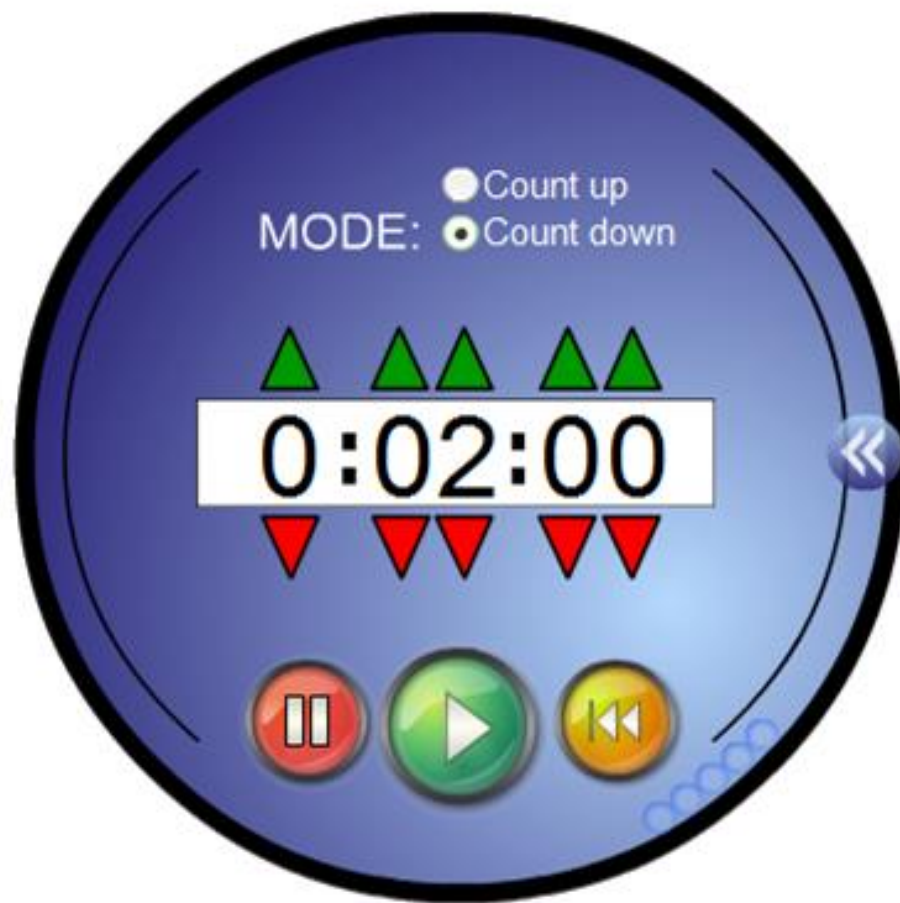
No. of names

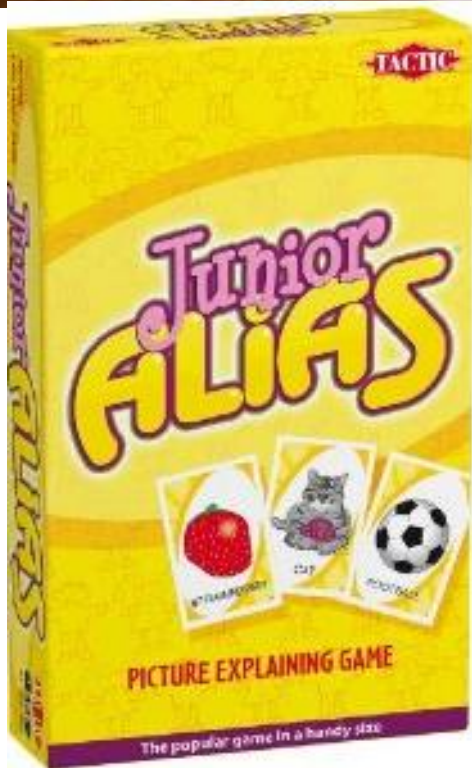
29

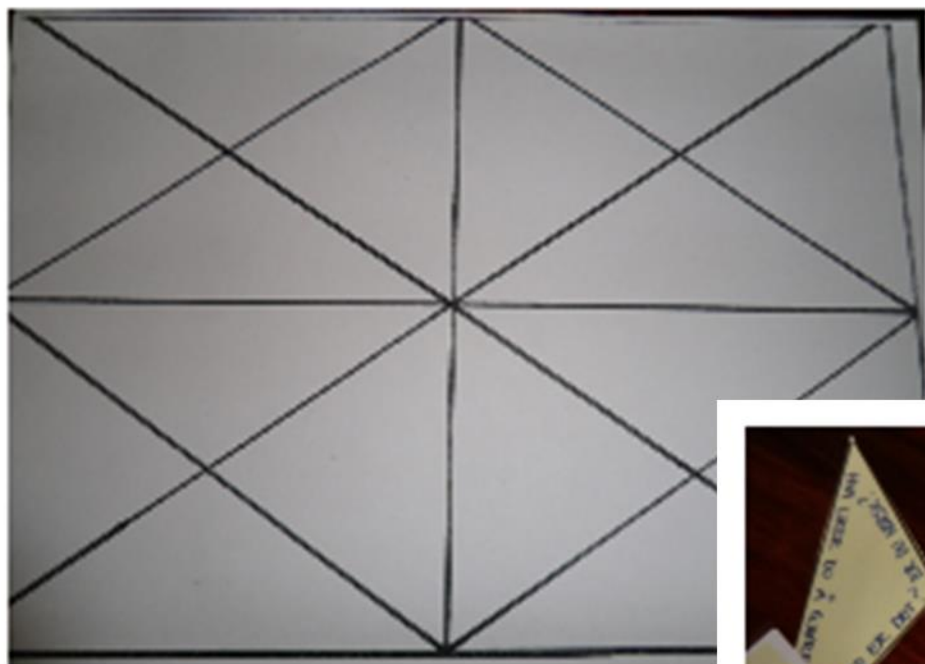

Select

Reset

Gode spørsmålsformuleringer:

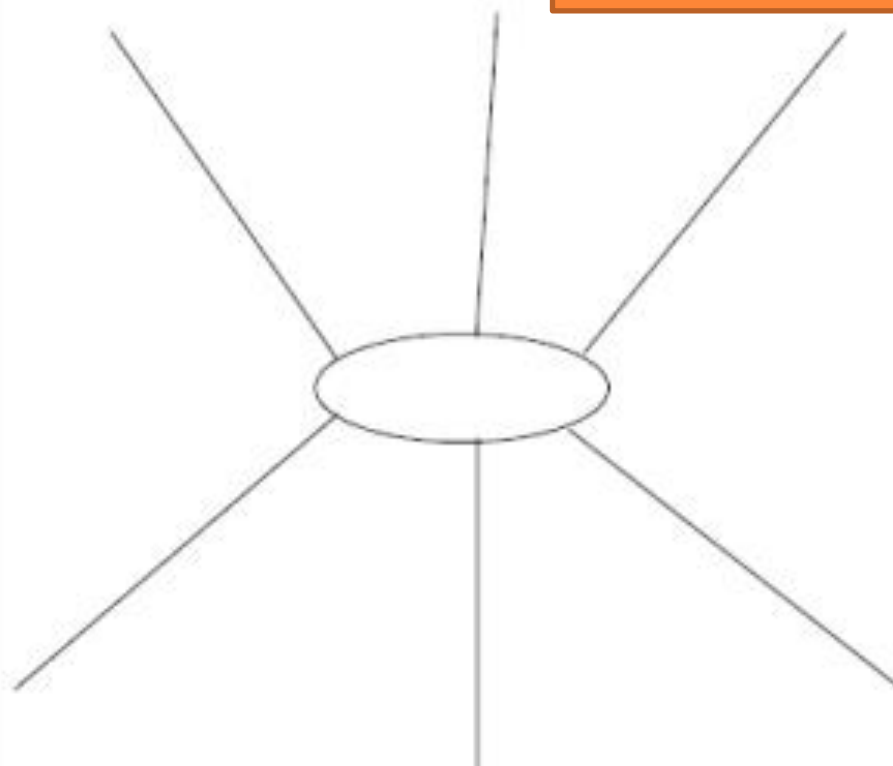
- Hva mener du med...?
- Kan du forklare...?
- Hvilke andre eksempler kan du finne?
- Hva ville du ha gjort i denne situasjonen?
- Hva tenker du om...?
- Hva er din mening om...?
- Kan du begrunne hvorfor du mener det?
- Hva er likt og ulikt med...?
- Kan du forklare hva som skjer...?
- Hva er feil med denne...?
-

Aviskort

Et aviskort gjør innholdet i en avisartikkel mer visuelt, og derfor lettere å huske. Skriv artikkelens tittel i midten og besvar spørsmålene Hvem, Hva, Hvor, Når, Hvordan og Hvorfor.

Avisas navn.....

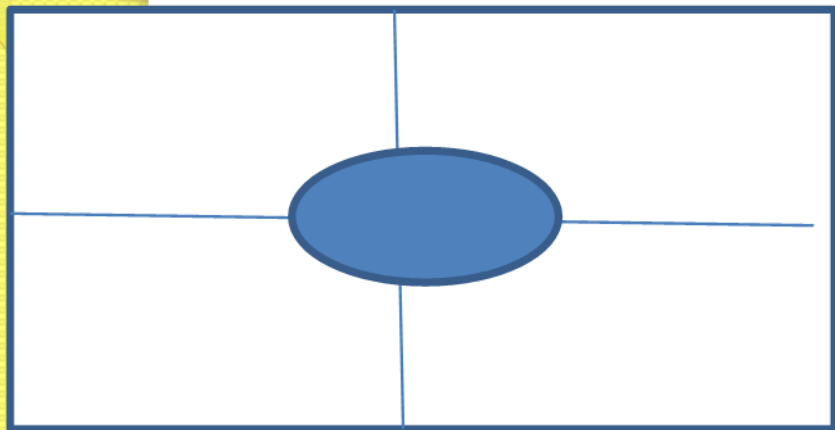
Dato

Spørsmål jeg vil ha svar på:

www.ais-oppland.net

«Møte på midten»

4 på hver gruppe

Hver sin del på arket

Ringen på midten er felles.

Individuelt – Hva er dette?

Sammen - Bli enige om punkter

En på gruppa er sekretær.

Felles i klassen/fremføring?

Samarbeidslæring

	A	B	C	D
1	Ali	Fatima	Dragan	Julia
2	Jakob	Seelan	Yasotha	Masume
3	Anna	Alisa	Parya	Albin
4	Kajenthini	Ewa	Usman	Yasmin
5	Feven	Imran	Erbil	Supattra

Huskeliste for lesestrategier

- lese om igjen
- lese videre
- hoppe over et avsnitt og lese det senere
- lese avsnittet høyt
- oppsummere
- ta notater
- bruke ordbok
- var avsnittet viktig?

Har dere noen andre lesestrategier?

**EFFEKTIV
PLANLEGGING
OG VURDERING**
RUBRIKKER OG ANDRE VERKTØY FOR LÆRERE
HENNING FJØRTOFT

«Effektiv planlegging og vurdering»
– Henning Fjørtoft

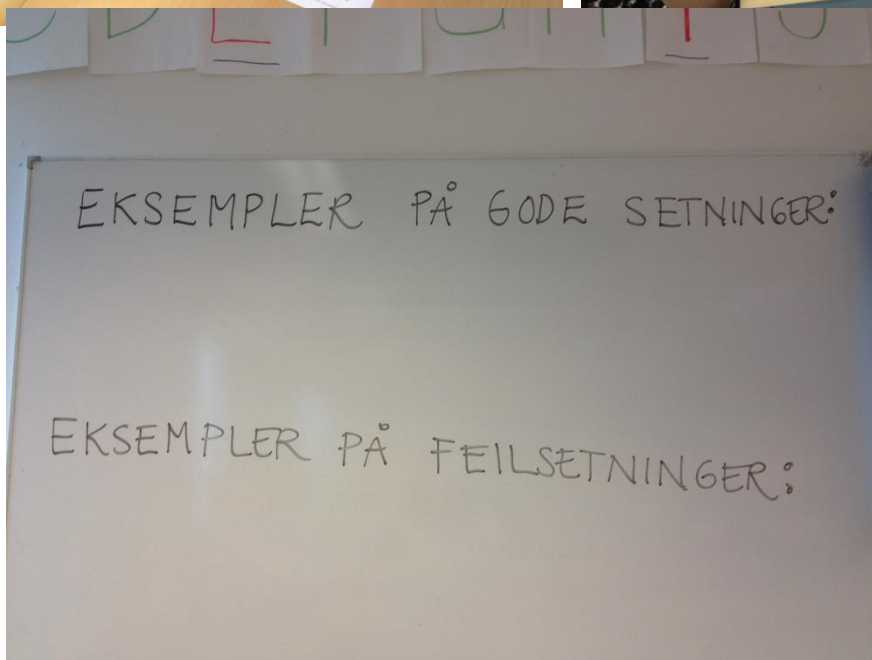
«Vurdering for læring i klasserommet»
– Trude Slemmen

Trude Slemmen
**VURDERING
FOR LÆRING I
KLASSEROMMET**
2. utgave
Oslo VO Smedstua
BIBLIOTEKET

Eli Kari Høiholter
**VURDERING
FOR LÆRING**

«Vurdering for læring»
– Roar Engh m.fl.

«Smultringen»

RETTSKRIVINGSREGLER

